

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน
2. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 486 คน จำนวน 73 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน และครูผู้สอน จำนวน 274 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 21 คน ขนาดกลาง จำนวน 56 คน และโรงเรียน ขนาดเล็ก จำนวน 93 คน และครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 76 คน ขนาดกลาง จำนวน 169 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 29 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ตามสถานภาพของบุคลากรและขนาดของโรงเรียน ได้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 20 คน ขนาดกลาง จำนวน 49 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 15 คน และครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 64 คน ขนาดกลาง จำนวน 118 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 27 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 34 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีระดับการวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ถามครอบคลุมระดับความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2548 และแบบสอบถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นโดยเสรี เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความต้องการทำ การวิจัยในชั้นเรียน มีการค้นพบ ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนต่อระดับความต้องการทำการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า

1.1 ความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านการพัฒนาทักษะในการทำวิจัย และ ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาแก่บุคลากร โรงเรียนดำเนินการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง การให้ความรู้ของผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากร ได้ใช้วิธีการที่หลากหลาย และการดำเนินการประเมินด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาทักษะในการทำวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้เชี่ยวชาญทั้งในและนอกหน่วยงานคอยแนะนำอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะในการออกแบบการวิจัย และการพัฒนาทักษะในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน และการพัฒนาทักษะในการตรวจสอบเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การฝึกฝนให้มีความเคารพต่อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักวิชาการผู้อื่น การเปิดโอกาสให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การพัฒนาครูให้เกิดความขยันหมั่นเพียรและความอดทนในการทำการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการสนับสนุนการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนทำการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และการจัดหาผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาในการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดหาโอกาสให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างเหมาะสม เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมาก และครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า

2.1 ความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านการพัฒนาทักษะในการทำวิจัย และด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับความต้องการในการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความต้องการในการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนดำเนินงานแผนการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง การวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาแก่บุคลากร การดำเนินงานการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความต้องการในการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความต้องการในการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการพัฒนาทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง

8 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนาทักษะในการตรวจสอบเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาทักษะในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาทักษะในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากปานกลางทุกข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การฝึกฝนให้เกิดความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน การเปิดโอกาสให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการกระตุ้นให้เกิดความใฝ่รู้หรือการศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการสนับสนุนการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนทำการวิจัยในชั้นเรียน การจัดหาโอกาสให้มีการเผยแพร่งานวิจัยอย่างเหมาะสม และส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า

3.1 ผู้บริหาร และครูสายผู้สอนมีความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ในสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ผู้บริหาร และครูสายผู้สอนมีความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน แต่โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน

3.3 ด้านการพัฒนาทักษะในการทำวิจัยผู้บริหาร และครูสายผู้สอน มีความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน แต่โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน

3.4 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัยผู้บริหาร และครูสายผู้สอน มีความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน

3.5 ด้านการสนับสนุนการวิจัย ผู้บริหาร และครูสายผู้สอนมีความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ในสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการวิจัยไม่แตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะจากมากไปหาน้อย พบว่า

4.1 ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ได้แก่ ควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรที่มีความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนมาช่วยพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาหรือเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนให้มีรูปแบบที่หลากหลายแก่บุคลากร ควรพัฒนา

หลักสูตรการพัฒนาครูในการวิจัยในชั้นเรียนที่เหมาะสมสำหรับท้องถิ่นหรือบริบทของโรงเรียน และควรมีการประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากร ทุกระยะ

4.2 ด้านการพัฒนาทักษะในการทำวิจัย ได้แก่ ควรพัฒนาทักษะ ในการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแก่บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้ ควรพัฒนาทักษะในการตรวจสอบเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการแนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ในชั้นเรียน และควรพัฒนาทักษะในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

4.3 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย ได้แก่ ควรมีการกระตุ้นให้เกิด ความใฝ่รู้หรือการศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกการคิดเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการดำเนินงาน ควรฝึกฝนให้ครูเกิดความขยันหมั่นเพียรและความอดทนในการทำวิจัยในชั้นเรียน และควรมีการฝึกฝนให้เกิดความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน

4.4 ด้านการสนับสนุนการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนควรนำผลการวิจัย มาใช้ในการประกอบการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการทำวิจัย มีความเพียงพอในการดำเนินงาน ควรจัดหาแหล่งการค้นคว้างานวิจัยอย่างพอเพียง และควร จัดหาโอกาสให้มีการเผยแพร่งานวิจัยอย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ระดับความต้องการทำการวิจัยในชั้นเรียน มีประเด็นสำคัญ ที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนต่อระดับความต้องการทำ การวิจัยในชั้นเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ใน ระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไป นาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านการพัฒนาทักษะใน การทำวิจัย และ ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะภายหลังจากการใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 บุคลากร ทางการศึกษาในทุกระดับต่างตื่นตัวกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ทั้งการปฏิรูป

การศึกษาและการปฏิรูปการเรียนรู้ และการเตรียมรับการประเมินจากภายนอก จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ การปฏิบัติตนเพื่อเตรียมตัวไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เป็นผลให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เกิดความตระหนักและรับผิดชอบในทุก ๆ เรื่องเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผลของการวิจัยที่ได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังส่งผลให้ครูผู้สอนได้ใช้ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของตนเองอีกด้วย แต่เนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ครูจึงมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยไม่มากนัก จึงมีความต้องการด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ สักดิ์คำดวง (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนด้านเนื้อหา และด้านทักษะการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และเกียรติศักดิ์ วิสูตรรุจิรา (2539 : 23) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชนมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาโดยเฉลี่ยระดับ “มาก” ในทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านการพัฒนาทักษะในการทำวิจัย และด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความต้องการในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนบุคลากร เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน เช่น สื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ แหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นยังมีบุคลากรที่ศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเป็นจำนวนมากด้วย จึงส่งผลให้โรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการทำวิจัยชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนในความรับผิดชอบน้อย ทำให้บุคลากรมีเวลาและ

โอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทำให้มีระดับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ตรงกันข้ามกับโรงเรียนขนาดกลางที่ยังขาดแคลนบุคลากร และเครื่องมือวัสดุต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อระดับความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้โรงเรียนขนาดกลางยังมีการกิจอื่น ๆ นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้บุคลากรไม่มีเวลาเพียงพอในการศึกษาข้อมูลหรือหาความรู้เพิ่มเติมในการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประสิทธิ์ สักดิ์คำดวง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีระดับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ผู้บริหาร และครูสายผู้สอนมีความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ในสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างก็มีความตระหนักในการปฏิบัติการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติพุทธศักราช 2542 ทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีระดับความต้องการทำการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุทธศาสตร์ โยชะพล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความต้องการของการพัฒนาของบุคลากรครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและของครูผู้สอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งโดยรวมและเป็นรายบุคคล

4. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับความต้องการในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางมีความใกล้เคียงในเรื่องของแหล่งข้อมูล งบประมาณ ในการสนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งมีความแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีระดับความแตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ ประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาการวิจัย
 ในชั้นเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย
 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลาง
 กับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่
 กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความต้องการทำการวิจัย
 ในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัย
 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีระดับความต้องการทำ
 การวิจัยในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย เป็นอันดับสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหาร
 และครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญในการจัดให้มีแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน
 เช่น ตัวอย่างงานวิจัย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในพื้นที่คอยให้คำแนะนำ
 ช่วยเหลือในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีระดับความต้องการทำการวิจัยในชั้นเรียน
 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัย เป็นอันดับสูงสุด ดังนั้นการดำเนินงานจะบรรลุ
 วัตถุประสงค์ ผู้บริหารจึงควรจัดให้มีการติดตามและเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 สำหรับการเป็นนักวิจัยที่ดี และมีคุณภาพ

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีระดับความต้องการทำการวิจัย
 ในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัย เป็นอันดับสูงสุด ดังนั้นสถานศึกษา
 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมประสบการณ์และองค์ความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
 อย่างต่อเนื่อง และให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนความต้องการในการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และกำหนดตัวแปรในประเด็นที่ศึกษาเพิ่มขึ้น เช่น ระดับที่สอน ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา ตลอดจนปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลในรายละเอียด โดยเฉพาะในโรงเรียนต้นแบบการวิจัยหรือโรงเรียนที่ได้รับรางวัลในระดับต่าง ๆ

2.3 ควรศึกษาสภาพการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY